

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Valja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 14. — STEV. 14.

NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 17, 1930. — PETEK, 17. JANUARJA 1930.

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

DEBATE GLEDE SUŠE IN MOKROTE V KONGRESU

SUHAČ JE GOVORIL PRED PRAZNO ZBORNICO O BLAGOSLOVIH PROHIBICIJE

Speaker v poslanski zbornici je zavrnil Hooverjev predlog. — Senator Sheppard je izjavil, da je oni, ki kupuje pijačo, najnevarnejši človek v našem narodnem življenju. — V zadnjih desetih letih je bilo vrženega v stran štiristo milijonov ljudskega denarja.

WASHINGTON, D. C., 16. januarja. — O priliki desete obletnice prohibicije je govoril senator Sheppard iz Tex., katerega označuje kot očeta osemnajstega amandamenta. Imel je pa jako malo poslušalcev.

Ko je opisal blagoslove osemnajstega amandamenta, je prepričevalno zatrdil, da bo prohibicija ostala. Rekel je tudi, da je človek, ki kupuje nepostavno pijačo, najnevarnejši človek v našem narodnem življenju.

Senator Blaine, republikanec iz Wisconsin, je vložil predlogo za preklc osemnajstega amandamenta ter izjavil: —

— Skrajni čas je, da suhači bodisi izvedejo postavbo, ali naj pa napravijo prostor zmernosti in zdravemu človeškemu razumu.

V poslanski zbornici so navdušeno ploskali speakerju Longworthu, ker je zavrnil Hooverjev predlog, naj posebni kongresni odbor razmotri o programu Hooverjeve komisije.

Tekom debate je izjavil Britten iz Illinois, da je v zadnjih desetih letih vlada zmetala skozi okno štiristo milijonov dolarjev ljudskega denarja, kajti o kaki izvedbi prohibicijske postave ni zaenkrat niti govora.

Značilna je izjava Coopera iz Ohio, ki je rekel:

— Krščanske cerkve, krščanski duhovniki in nešteti milijoni faranov se bodo strnili krog našega čudovitega predsednika in mu pomagali v njegovih naporih, da se doseže rešpekt pred postavbo.

NEMCI NISO ZADOVOLJNI S SANKCIJAMI

Berlinski delegati so sicer sprejeli zaveznike zahteve, vendar pa slutijo v njih veliko nevarnost.

HAAG, Holandska, 16. januarja. — Nemčija se je uklonila zaveznikom zahtevam glede vojaških jamstev, če bi ne plačala vojne odškodnine. Nemški delegati so sprejeli te zahteve z "duševno rezervacijo", češ, da bo ta klavzula uničila Youngov načrt.

Nemški delegati, katerim načeluje dr. Julius Curtius, so izdali formalno ugotovilo, da je ta klavzula neprimerna ter da bo ogrozila reparacijski načrt.

Sankcije določajo, da ima vsaka posamezna sila pravico opozoriti mednarodno sodišče, če bi Nemčija zavlačevala plačevanja.

GRADNJA NAGLEGA PARNIKA

PARIZ, Francija, 16. januarja. V ladjedelnici Saint Lazaire grade parnik, ki bo dolg 738 čevljev ter bo lahko vozil z naglico 23 vozlov na uro. Vsa dela se vrše tajno. Parnik grade za neko južno-ameriško parobrodno družbo. Dovršen bo meseca aprila.

PROCES SE BO NAJBRŽ VRŠIL V GASTONIJI

Državna pravdnika se ne moreta sporazumeti glede predloga, naj se vrši obravnava proti morilcem Mrs. Wiggins v drugem mestu.

GASTONIA, N. C., 16. januarja. Državno pravdnstvo se ne more sporazumeti glede vprašanja, če naj se preloži proces v kako drugo mesto.

Sodniku Clementu je rekel, da država lahko dobi v Gaston okraju pravičen proces.

Njegov tovariš solicitor John Carpenter pa je inormiral sodišče, da bi bilo veliko razhajenje za njegovo okraj, če bi se ne vršil proces v Gastoniji.

Danes je veleporota po dve uri trajajočem zaslišanju obtožila pet mož ter oprostila devet drugih. Obtoženi so da se se zarotili, da usmrte Mrs. Wiggins.

Ta obtožba je zadostna, da se vrši proces radi umora po prvem redu, a Carpenter je objavil, da se bo vršil proces radi umora po drugem redu oz. uboja.

Vseh pet obtožencev je bilo uslužbenih pri Lortay predilnici v Gastoniji.

Teh obdolžb so že več dni pričakovali in vsled tega niso nikogar presenetile, dasiravno ni zadnja veleporota dvignila nikake obtožbe!

Vsak nepristranski opazovalec mora razvideti, da je mnenje gen. pravdnika pravilno. Tukajšnji prebivalci so odločno proti temu, da bi bili morilci obsojeni.

Generalni pravdnik se je dotaknil nadaljnjega faktorja, ki je prav tako važen. Lastniki predilnic namreč vplivajo na člane veleporote. Kompanija je položila za vse obtožene potrebno jamščino. Kompanijski zagovorniki zagovarjajo obtožence.

Ker so skoro vsi prebivalci Gaston okraja zaposleni v predilnicah ter so vsled tega odvisni od kompanij, bo le težko najti koga, ki bi pričal proti obtožencem.

BARCELONSKA MEDNAROD NA RAZSTAVA KONČANA

BARCELON, Španija, 16. jan. — Barcelonska razstava je bila danes formalno zaključena. Cerimonij sta se udeležila španski kralj ter ministri predstojnik Primo de Rivera.

MRAZ IN VELIKE POVODNJI PO SRED. ZAPADU

V Minnesoti se je pojavil blizzard, prebivalstvo drugih držav se pa mora boriti z naraščajočimi rekami.

CHICAGO, Ill., 16. januarja. — Obširna dolina Mississippija, od Minnesote pa do Mehškega zaliva je bila plin silnih blizardov, izredno mrzlega vremena ter povodnji.

Opustošenje in trpljenje se je osredotočalo v bližini Carra, Ill., kjer se izliva Ohio reka v Mississippi.

Tudi Wabash reka je silno narasla. Najhujši blizardi so divjali po Minnesoti. Promet na cestah je zelo živahen, kajti železniška služba je prekinjena.

Občinske šole so zaprte.

Mrzel val se pomika proti jugu, in temperatura neprestano pada.

Tudi v Chicagu je zapadel sneg. Temperatura je padla 35 stopinj pod ničlo.

Narastle reke so povečale strah prebivalstva v nižjih delih držav Arkansasa, Mississippija ter Tennessee. Preplašeni farmerji beže iz preplavljenih okrajev na višje ležeče kraje.

Najhujša povodenj je v Indiani, kjer je Wabash reka v bližini Vincennes narasla šestindvajset čevljev nad normalo.

Prebivalstvo strahoma zre na naspise ter je neprestano pripravljeno na beg. Ljudje se namreč še vedno dobro spominjajo strahovite povodnji leta 1913 ter grade začasne naspise. Reka Wabash je letos za en inč višja kot je bila leta 1913.

Farmerji si z vsemi silami prizadevajo ugraditi naspise pri sovodnji Wabash in White reke.

Vse farmarske hiše v tej okolici so prazne.

SMRT DEBELE KUCHARICE

V New Yorku je umrla 52-letna Katarina Smith, ki je tehtala 530 funtov. Zadnji čas je bila kuharica v Our Lady Mercy zavodu.

Ker je niso mogli spraviti v ambulanco, so jo prevedli s policijskim trukom v Fordham bolnico, kjer je podlegla srčni kapi.

Ker v mrtvašnici niso imeli primerne shrambe za njeno truplo, so jo položili na mizo za raztelesenje mrtličev.

PIJANČEVANJE MED OTROCI

Značilna izjava glavnega probacijskega uradnika. — Pijančevanje je najbolj razvito med mladimi ljudmi v starosti od 17. do 19. let.

15. januarja 1920 je prevladovalo mnenje med zagrizenimi suhači, da po desetih letih mladina sploh ne bo vedela, kaj je alkoholna pijača.

16. januarja leta 1930 pa je Bernard Fagan, ki je glavni probacijski uradnik mladinskih sodišč v New Yorku, izjavil časniskim poročevalcem:

— Večina pijancev obstaja iz mladih ljudi. Povprečna starost zločincev, ki so obsojeni, znaša od sedemnajst do devetnajst let.

— V naša sodišča večkrat pridejo pijane otroke. Ni jih sicer dosti, a bi ne smelo biti niti enega. Pred prohibicijo ni bilo nobenega takega slučaja.

— Skoro vsak mlad fant ali dekle ima pri sebi steklenico žganja.

— Največ skrbi pa nam povzroča otroke, ki so vdane pijaci. Pred par leti je bilo le malo takih slučajev. Takrat so vodili pred sodišča pijane otroke. Sedaj so se pa težkoče podvojile, ker so tudi matere pijanke. Pijača ruši in bo porušila ameriške ružine. Pijani starši, kojih število se je zadnja leta zelo povečalo, zanemarijo svoje otroke.

Fagan, ki je profesor na Fordham vseučilišču, govori lahko o tej zadevi kot strokovnjak.

Fagan ima 73 pomočnikov, ki neprestano preiskujejo razmere po mestu.

Nekoč je bil uradnik Total Abstinence Lige, pa tudi danes ni močerač.

MORNARIŠKI VOJAKI IŠČEJO SAMOANCE

WELLINGTON, Nova Zelandija, 16. januarja. — Mornariški vojniki s križarke Dunedin so s pomočjo krajevne policije pričeli iskati med grmičevjem Samoance, ki so večkrat pobegnili iz vasi. Vsi so člani Maua ali Lige Samancev. Iz vseh strani zapadne Samoe prihajajo poročila o velikem nemiru med domačini.

ŠTIRIDESET OTROK JE OSLEPELO

Zdravniki grške bolnice se bodo morali zagovarjati pred sodiščem, ker so napravili v kliniki usodepolno pomoč.

ATENE, Grška, 16. januarja. — Med prebivalstvom mesta in okolice je nastalo strašno ogorčenje, ker je vsled malomarnosti zdravnikov trajno oslepelo štirideset solarjev.

Otroci so se zdravili v bolnici za očesne bolezni v Kerarionu. Zdravniki so vbrizgavali otrokom v oči razkuževalno snov, ko so preizkušali njih vid.

Prebivalstvo je tako razburjeno, da je odredil zdravstveni minister kazensko zasledovanje vseh zdravnikov v kliniki.

Otroci so bili prevedeni v oddelke, kjer so se nahajali bolniki z različnimi boleznimi.

Zdravniki so mislili, da jim je treba razkužiti oči ter so jim vbrizgali razkuževalno sredstvo, ki je bilo pa tako močno, da se je pri štiridesetih otrocih pojavila oslepelost.

DUNAJSKI SPECIJALIST O "BOLEZNI PAPIG"

DUNAJ, Avstrija, 16. januarja. — Strah pred "psittacoso" ali takozvano papigno bolezen, ki se je razširila po vsej Evropi in Ameriki je posledica sugestije mas ter nima nikakega stvarnega vzroka. — Tako je izjavil dr. Jul. Bauer, znan dunajski avtoriteta glede notranjih bolezni ki je ob istem času rekel da se je ta strah razširil prav posebno po Ameriki, predvsem vsled čenč časopisja, ki vedno išče senzacij. Psittacosis je znano znanostno ime iz leta 1922. Sedaj pa je zavzela tak obseg predvsem radi listov, kot ga je pred leti zavzela meningitis v hrbtnici. Bolezen je le posledica sugestije mas, ne pa take bolezenske kapi, ki bi se držala organizma papig ali kake druge živali.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

JAPONCI SO PRIPRAVLJENI NA KOMPROMIS

Japonski admiral Takarabe je rekel, da bo po njegovem mnenju mornariška konferenca uspešna.

LONDON, Anglija, 16. januarja. Japonska je pripravljena nuditi koncesije v svojem mornariškem programu ostalim veleislam, ki skušajo uspešno zaključiti londonsko mornariško konferenco.

Tako je izjavil japonski mornariški minister, admiral Takarabe, ko se je pogovarjal z nekim poročevalcem.

Japonska delegacija je prepričana, da so se veleisle morskaj naučile z izjavljenja ženevske konference in da bodo vprizorile vse napore, da sklenejo dogovore, ki bodo za jamčili svetovni mir.

Admiral Takarabe je odločno izjavil, da je Japonska popolnoma upravičena do sedemdesetih odstotkov tonaže, ki naj bi jo imela v primeri z Anglijo in Združenimi državami.

BRIAND IN GRANDI SE POSVETUJETA

ŽENEVA, Švica, 16. januarja. — Francoski zunanji minister Briand in italijanski zunanji minister Grandi sta se danes posvetovala v poskusu, da uravnata različna stališča svojih lastnih dežel glede možnosti mornarice. Italijanska in francoska delegacija nista hoteli objaviti uspehov pogovorov obeh državnikov.

ANGLEŠKA BOJNA LADJA NASEDLA

VALENTA, Malta, 16. januarja. — Angleška bojna ladja Ramillies je nasedla na skalo zven pristanišču Sant Angelo večeraj zjutraj, a vladinim čolnom se je posrečilo še tekom popoldneva potegniti jo s skale. Ramillies je dospela v pristanišče potem ko se je udeležila manevrov sredozemskega brodogoja. Na pomoč ji je šlo šest vlačilnih čolnov.

DENARNA NAKAZILA

ZA VAŠE RAVNANJE NAZNANJAMO, DA IZVRŠUJEMO NAKAZILA V DINARJIH IN LIRA H PO SLEDEČEM CENIKU:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din	500	\$	9.35
"	1000	\$	18.50
"	2500	\$	46.00
"	5000	\$	91.00
"	10.000	\$	181.00
Lir	100	\$	5.75
"	200	\$	11.20
"	300	\$	16.80
"	500	\$	27.40
"	1000	\$	54.25

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30 — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

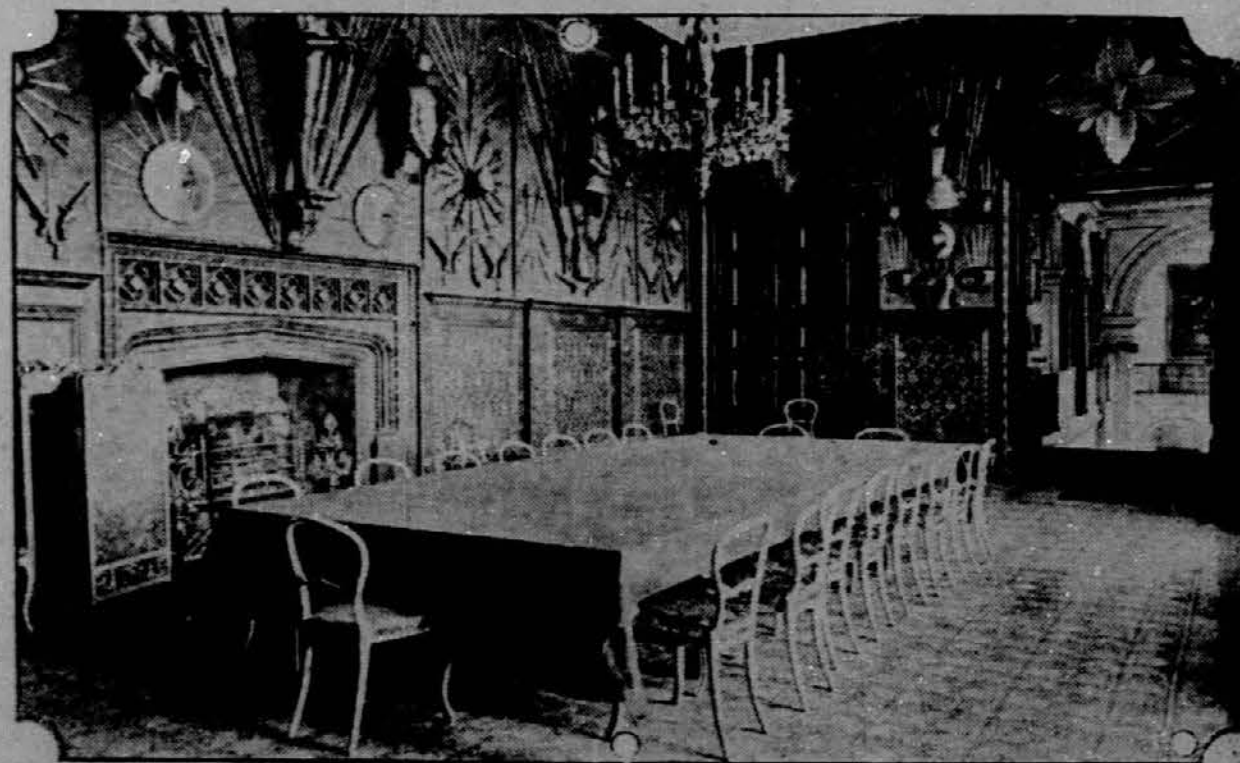
Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našimi zvezami v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nami sporazumete glede načina nakazila.

Izplačila po pošti so redno izvršena v dveh do treh tednih. NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

Slika nam kaže dvorano v palači St. Jamesa, kjer se bodo koncem tega meseca sestali zastopniki petih velesil in razpravljali o zmanjšanju oboroževanja na morju.

